



Oppfølging av kommunereformen

Saksbehandler: Ola Nordal

Saksnr.: 16/01896-9

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Formannskap
Kommunestyret

25.01.2017

Ordførerens innstilling:

Ås kommune innleder forhandlinger med Frogn kommune om mulig sammenslåing, der også Vestby inviteres med.

Ås, 09.01.2017

Ola Nordal
Ordfører

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg: Ingen

Saksbehandler sender vedtaket til:

Frogn kommune
Vestby kommune
Nesodden kommune

Saksutredning:

Bakgrunn for saken

Ås kommune gjennomførte i 2016 utredninger av mulig kommunesammenslåing i Follo. Det ble utredet 3 alternativer:

- a. Ås kommune fortsetter alene,
- b. Ås kommune slår seg sammen med kommunene Ski, Oppegård, Enebakk,
- c. Ås slår seg sammen med Frogn og Nesodden.

Ås kommune

Det foreligger rapporter om alternativene som er utredet. På bakgrunn av utredningene ble det sluttført forhandlinger om en felles plattform for en ny sammenslått kommune Ås, Ski, Oppegård og Enebakk. Det ble besluttet å legge fram alternativ a) og b) i folkeavstemming.

Etter råd fra innbyggerne i folkeavstemming besluttet kommunestyret i Ås i juni 2016 at Ås kommune sa nei til å gå inn i en større kommune sammen med Enebakk, Ski og Oppegård, og at Ås kommune fortsetter alene.

Endringer etter juni 2016

Etter juni 2016 er situasjonen i Follo endret, kommunereformutvalget i Ås har derfor bedt om at det gjøres en ny vurdering. Følgende forutsetninger er endret etter at kommunestyret fattet sitt vedtak i juni 2016:

1. Ski og Oppegård har valgt å slå seg sammen til tross for at de ga tydelige signaler i forhandlingene om at det var uaktuelt å slå sammen bare to kommuner.
2. Ski og Oppegård har signalisert at de ønsker å trekke seg ut av flere interkommunale samarbeid.
3. Ski og Oppegård kommuner har varslet at de vil fremme sak om omfattende grensejusteringer nord i Ås kommune.
4. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har i sin faglige tilrådning anbefalt at Ås kommune primært bør slås sammen med Oppegård/Ski.
5. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har i sin faglige tilrådning sekundært anbefalt at det gjennomføres omfattende grensejusteringer nord i Ås kommune.
6. Det er gitt signaler som indikerer at kommunal- og moderniseringsdepartementet har Ås kommune med som en av få kommuner som vurderes slått sammen eller grensejustert med tvang.

Videre prosess for statlig behandling av reformen

- Vår 2017: Departementet legger fram en proposisjon med forslag til ny kommunestruktur.
- Mai 2017: Kommuneproposisjonen for 2018 legges frem for Stortinget
- Juni 2017: Stortinget behandler proposisjon om ny kommunestruktur
- Januar 2020: Sammenslåinger som vedtas av Stortinget våren 2017 trer i kraft fra 1. januar.

Vurdering av situasjonen nå

Samlet medfører endringene at Ås kommune må gjøre en ny vurdering av hva som er beste vei videre for kommunen. Balansen i regionen er forrykket ved at to store kommuner som grenser til Ås har valgt å slå seg sammen. Ås kommune risikerer å bli svekket som følge av mulige grensejusteringer. Tjenestetilbud som er organisert i interkommunale samarbeid risikerer å bli svekket dersom Ski og Oppegård trekker seg ut. Ås kommune risikerer å bli sammenslått med Ski/Oppegård.

Ås kommune

Scenarier

1. Ås kommune forblir som i dag, med mindre grensejusteringer
2. Ås kommune forblir som i dag, med store grensejusteringer
3. Ås kommune slås sammen med Ski/Oppegård kommune
4. Ås kommune slår seg sammen med Frogn og eventuelt Vestby/Nesodden.

I løpet av første halvår 2017 vil departement og Storting fatte beslutninger om framtid for norske kommuner. Det er kun alternativene 1, 2 og 3 som vil bli vurdert etter de anbefalingene som er gitt av Fylkesmannen, og det er sannsynlig at departementet i tråd med Fylkesmannens anbefaling vil lande på alternativ 2 eller 3.

- Scenarie 1 og 2. Departementet kan selv fastsette grensejusteringer i tråd med bestemmelsene i inndelingslova. Ås kommune skal da høres i prosessen, og endelig vedtak fattes av departementet.
- Scenarie 3. Departementet kan innstille til Stortinget at Ås tvangssammenslås med Ski/Oppegård. Ås kommunes innbyggere og politikere kan påvirke beslutningen i Stortinget gjennom politisk arbeid. Det synes å være flertall på Stortinget for at enkelte kommunesammenslåinger kan gjennomføres mot kommuners vilje.
- Scenarie 4. Ås kommune kan selv ta initiativ til en ny prosess med Frogn kommune for å se om det er grunnlag for å vurdere sammenslåing i den retningen. Prosessen må i så fall gå raskt, slik at det kan gis nye innspill til arbeidet i departement og Storting.

Vurdering og innstilling

Grunnlaget for beslutning om kommunestruktur i Follo er vesentlig endret etter juni 2016. Ås kommune bør derfor gjøre en ny vurdering. Sammenslåing med Frogn og eventuelt Vestby kan være et ønskelig alternativ til statlig styrt sammenslåing med Ski/Oppegård eller svekkelse gjennom grensejustering. Frogn kommune har invitert til sammenslåingsprosess, og Ås, Frogn og eventuelt Vestby kan gå inn i slike forhandlinger som relativt likeverdige partnere med relativt like interesser. Dersom dette skal kunne gjennomføres må Ås kommune ta et initiativ, og det må raskt gjennomføres forhandlinger og nødvendig innbyggerhøring. På denne bakgrunn fremmes følgende innstilling:

Ås kommune innleder forhandlinger med Frogn kommune om mulig sammenslåing, der også Vestby inviteres med.

Videre prosess

Forhandlinger gjennomføres februar/mars 2017. Framforhandlet intensjonsavtale legges fram for innbyggerhøring mars/april 2017. Kommunestyret fatter vedtak april/mai 2017.

Kan vedtaket påklages? Nei

Ikrafttredelse av vedtaket: Umiddelbart